

Warszawa, dnia 14 września 2006 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

**Opinia prawna o uchwalonej przez Sejm w dniu 8 września 2006 r.
ustawie o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym
oraz niektórych innych ustaw**

I. Cel i przedmiot ustawy

Uchwalona przez Sejm w dniu 8 września 2006 r. ustawa o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, określana dalej jako "ustawa", stanowi akt prawny, wobec którego Rada Ministrów zadeklarowała, iż ma on na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. W związku z tym ustawa zawiera w szczególności unormowania mające na celu zapewnienie zarówno powszechnego prawa dostępu do określonych dokumentów spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek akcyjnych, spółek komandytowo-akcyjnych i spółek europejskich, jak również prawa tych spółek do składania do akt rejestrowych i ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski B" tych dokumentów w jakimkolwiek języku urzędowym Unii Europejskiej wraz z ich tłumaczeniem na język polski poświadczonym przez tłumacza przysięgłego. Ustawa wdraża postanowienia Pierwszej Dyrektywy Rady z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności w całej Wspólnocie, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno współników, jak i osób trzecich (68/151/EWG), zmienionej dyrektywą 2003/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 czerwca 2003 r.

II. Uwagi szczegółowe

1. Artykuł 1 pkt 1 ustawy powinien zostać zmodyfikowany z uwagi na fakt, że zmieniany tym przepisem art. 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym nie zawiera ustępu 3a. Błędnie zatem zostało sformułowane zdanie wstępne art. 1 pkt 1, które stanowi: "w art. 4 ust. 2-4a otrzymują brzmienie:" – nie można nadać nowego brzmienia przepisowi, który nie istnieje. W celu nadania art. 1 pkt 1 ustawy prawidłowej konstrukcji legislacyjnej należy więc, w drodze jednej poprawki:

- 1) zmodyfikować brzmienie jego zdania wstępnego;
- 2) zmianę brzmienia ust. 2 i 3 oznaczyć jako lit. a;
- 3) dodany ust. 3a oznaczyć jako lit. b;
- 4) zmianę brzmienia ust. 4 i 4a oznaczyć jako lit. c.

2. Mając na uwadze fakt, iż rozporządzenie – jako podustawowy akt normatywny – nie może regulować "szczegółowych zasad" w odniesieniu do jakiegokolwiek materii, zasadny jest postulat dokonania stosownej modyfikacji art. 6 pkt 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, w brzmieniu nadanym przez ustawę. Zaprezentowany pogląd znajduje swoje potwierdzenie w § 65 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. Nr 100, poz. 908), który stanowi, co następuje: "Zakres spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu określa się w sposób precyzyjny. Określenie tych spraw nie może być ogólnikowe, w szczególności przez posłużenie się zwrotem: "..... określi szczegółowe zasady ....."". W doktrynie słusznie zwraca się uwagę, że "Zakres spraw przekazywanych do uregulowania rozporządzeniem musi być w upoważnieniu wskazany w sposób precyzyjny ("wyraźny"). Niedopuszczalne są ogólnikowe, w szczególności blankietowe przepisy upoważniające, na podstawie których nie sposób określić, jaki jest zakres upoważnienia udzielanego rozporządzeniodawcy."¹ Podkreślenia wymaga również stanowisko, w myśl którego "W praktyce legislacyjnej, unikając trudu starannego formułowania przepisów upoważniających, co skutkuje pozostawieniem twórcy rozporządzenia niedopuszczalnego zakresu swobody regulacji, wypracowano dwie ogólnikowe formuły, którymi posługiwano się dla określania spraw przekazywanych do unormowania: "tryb i zasady określi..." oraz "określi szczegółowe

---

¹ S. Wronkowska [w:] S. Wronkowska, M. Zieliński: *Komentarz do zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r.*, Warszawa 2004, s. 149.

zasady...". Te w szczególności formuły, jako naganne, wskazane zostały jako przykłady wadliwego określania zakresu spraw przekazywanych do unormowania rozporządzeniem."². W kontekście komentowanego przepisu należy ponadto zwrócić uwagę na bogate orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego akcentujące niedopuszczalność blankietowych przepisów upoważniających do wydania rozporządzenia³.

3. W celu zapewnienia spójności terminologicznej przepisów opiniowanej ustawy z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) celowe jest wprowadzenie odpowiednich poprawek w dodanym art. 8a ust. 1 pkt 5 oraz w art. 40 pkt 2 i 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, w brzmieniu nadanym przez ustawę – przepisy te powinny konsekwentnie posługiwać się odpowiednio pojęciami: "roczne sprawozdanie finansowe" i "roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej". Ponadto w dodanym art. 8a ust. 1 pkt 5 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym zasadne wydaje się zastąpienie sformułowania "rocznych sprawozdań finansowych" sformułowaniem "tych sprawozdań finansowych", albowiem obecna redakcja tego przepisu prowadzi do wniosku, że elektroniczny katalog dokumentów spółek nie będzie obejmował odpisów uchwał o zatwierdzeniu rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych.

4. Dodany art. 8a ust. 3 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym wymaga zmiany redakcyjnej z uwagi na konieczność zapewnienia zgodności jego treści z zasadami języka prawnego. Tak więc użyte w tym przepisie kolokwialne sformułowanie "Udostępnienie w sposób określony w ust. 2 dokumentów złożonych do akt rejestrowych przed dniem 1 stycznia 2007 r. **nie jest możliwe**" należy zastąpić wyrazami "Dokumenty złożone do akt rejestrowych przed dniem 1 stycznia 2007 r. **nie podlegają udostępnieniu** w sposób określony w ust. 2".

5. Aktualnie obowiązujący art. 9 ust. 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym stanowi, co następuje: "Do wniosku o wpis, dotyczącego zmiany umowy spółki lub statutu spółki albo zmiany innych wpisanych podmiotów działających na podstawie umowy lub statutu, dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu, z uwzględnieniem

---

² *Op. cit.*, s. 150.

³ Np. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 1995 r. (K 4/95).

wprowadzonych zmian. Do tekstu jednolitego nie stosuje się przepisów o formie czynności prawnych." Art. 1 pkt 5 lit. b opiniowanej ustawy dokonał zmiany tego przepisu, nadając zdaniu pierwszemu następujące brzmienie: "Do wniosku o wpis podmiotu do Rejestru, wniosku dotyczącego zmiany umowy lub statutu podmiotu wpisanego do Rejestru, działającego na podstawie umowy lub statutu, dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian.". Analiza powołanego unormowania skłania do wyrażenia trzech zasadniczych zastrzeżeń natury legislacyjnej.

Po pierwsze, w myśl art. 9 ust. 3 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym jeżeli podmiot wpisywany do Rejestru działa na podstawie umowy lub statutu, do wniosku o jego wpisanie dołącza się umowę lub statut. Na tle cytowanego przepisu za niezasadne należy uznać regulowanie w kolejnym ustępie tego artykułu tej samej problematyki ("Do wniosku o wpis podmiotu do Rejestru (...) działającego na podstawie umowy lub statutu, dołącza się także tekst jednolity umowy lub statutu, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian.").

Po drugie, wydaje się, że za poglądem, zgodnie z którym unormowanie art. 9 ust. 4 może dotyczyć jedynie "wniosku dotyczącego zmiany umowy lub statutu podmiotu wpisanego do Rejestru, działającego na podstawie umowy lub statutu" przemawia statuowany w tym przepisie obowiązek dołączenia do niego także tekstu jednolitego umowy lub statutu, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian, co wyklucza możliwość zastosowania tej regulacji do wniosku o wpis podmiotu do Rejestru.

Po trzecie, dokonując analizy art. 9 ust. 4 nie sposób uznać, aby jego treść była spójna z uzasadnieniem do projektu opiniowanej ustawy, zgodnie z którym "Zmiana treści zdania pierwszego w ust. 4 jest spowodowana koniecznością usunięcia wadliwej redakcyjnie treści przepisu, z którego usunięto zwrot "albo zmiany innych wpisanych"⁴, skoro – jak wskazano wyżej – dokonana zmiana obejmuje również zagadnienie dokumentów dołączanych do wniosku o wpis podmiotu do Rejestru.

Na tle powołanych wyżej argumentów wydaje się, że w komentowanym przepisie – w celu zachowania spójności z unormowaniem wyrażonym w art. 9 ust. 3 – powinny zostać skreślone wyrazy "wniosku o wpis podmiotu do Rejestru,".

---

⁴ Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 808), s. 27.

6. Zgodnie z utrwaloną i niekwestionowaną praktyką legislacyjną w przypadku uchylania jednostek redakcyjnych umiejscowionych kolejno po sobie w tekście ustawy, uchylenie tych jednostek powinno nastąpić odpowiednio w jednym punkcie albo literze. Uwaga ta dotyczy art. 5 pkt 3 ustawy, który w art. 374 Kodeksu spółek handlowych uchyla § 2 i 3.

III. Propozycje poprawek

W związku z powyższymi uwagami należy postulować wprowadzenie do tekstu ustawy następujących poprawek:

- 1) w art. 1 w pkt 1:
  - a) w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy "ust. 2-4a otrzymują brzmienie",
  - b) zmianę brzmienia ust. 2 i 3 umieszcza się w lit. a ze zdaniem wstępnym w brzmieniu:
"ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:",
  - c) dodanie ust. 3a umieszcza się w lit. b ze zdaniem wstępnym w brzmieniu:
"dodaje się ust. 3a w brzmieniu:",
  - d) zmianę brzmienia ust. 4 i 4a umieszcza się w lit. c ze zdaniem wstępnym w brzmieniu:
"ust. 4 i 4a otrzymują brzmienie:";
- 2) w art. 1 w pkt 2, w art. 6 w pkt 1 wyrazy "szczegółowe zasady" zastępuje się wyrazem "sposób";
- 3) w art. 1:
  - a) w pkt 4, w art. 8a w ust. 1 w pkt 5,
  - b) w pkt 12 w lit. a, w pkt 2
– użyte w różnej liczbie i przypadku wyrazy "skonsolidowane roczne sprawozdanie" zastępuje się wyrazami "roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe";
- 4) w art. 1 w pkt 4, w art. 8a w ust. 1 w pkt 5 wyrazy "rocznych sprawozdań finansowych" zastępuje się wyrazami "tych sprawozdań finansowych";
- 5) w art. 1 w pkt 4, w art. 8a w ust. 3 wyrazy "Udostępnienie w sposób określony w ust. 2 dokumentów złożonych do akt rejestrowych przed dniem 1 stycznia 2007 r. nie jest

możliwe" zastępuje się wyrazami "Dokumenty złożone do akt rejestrowych przed dniem 1 stycznia 2007 r. nie podlegają udostępnieniu w sposób określony w ust. 2";

- 6) w art. 1 w pkt 5 w lit. b, w ust. 4 skreśla się wyrazy "wniosku o wpis podmiotu do Rejestru,";
- 7) w art. 1 w pkt 12 w lit. b, w pkt 4 wyrazy "sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania grupy kapitałowej" zastępuje się wyrazami "rocznego sprawozdania finansowego i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej";
- 8) w art. 5 w pkt 3:
  - a) lit. b otrzymuje brzmienie:
"b) uchyla się § 2 i 3,";
  - b) skreśla się lit. c.

opracował Piotr Magda